N°. 96. A°. 1835.

MAANDAG DEN 30sten NOVEMBER.

SURINAAMSCHE COURANT.

GOUVERNEMENTS SECRETARIJ.

PARAMARIBO, *den* 26 *November* 1835.

Bij resolutie van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen van den 20sten dezer, n°. 1230/1113, is tot DIENAAR DER JUSTITIE benoemd en aangesteld, **PIETER ARIENS STEIN**.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 16 September.

De loop, welke de stemming over de wet op de dagbladen genomen heeft, doet in die der bewegings- en der zoogenaamde derde partij een hevig geschreeuw van gramschap opgaan. De *Messager* behelst heden een artikel, waaraan hij het opschrift: *schending van het Charter* geeft en welks aanhef aldus luidt:

»Het schandaal is volbragt! de parlementaire *coup d'état* is geslagen! de uitspraak over de misdrijven der drukpers, bij artikel 69 van het charter uitdrukkelijk en gebiedend aan de Jurij opgedragen is aan eene staatkundige regtsmagt overgegaan. Deze schenddaad (*attentat*) is uitgevoerd geworden door de materiele magt van ongeveer 200 afgevaardigden, welken hoogheid voortgesleept had tot reactie, of eigenbelang in de afhankelijkheid van het ministerie had geplaatst; honderd vijftig afgevaardigden, zijn aan het charter getrouw gebleven.

»Eene daadzaak verdient, om de eer van het verstand en om de hoop van ons land, niet onopgemerkt voorbij te gaan: alle leden der kamer, die en door hunne bekwaamheden of karakter eenige achting verdienden, hebben de zaak der rede, der vrijheid, der constitutie ondersteund.

De Heer *Dupin de oudste*, die gisteren den geheelen dag het bed gehouden had en heden nog ziek is, is opzettelijk in de kamer verschenen om mede, door zijne achtbare stem, de inconstitutionele wet te veroordeelen. Oogenblikkelijk daarna hebben wij hem gedwongen gezien naar huis terug te keeren, neerslagtig, smertelijk aangedaan, en niet minder gedrukt door zijne vrees voor het toekomstig lot des lands, dan door de ziekte die hem foltert.

De *Temps*, het voorname dagblad der derde partij, aan welker hoofd de Heer *Dupin de oudste* geplaatst is, zegt het volgende:

»De kamer der afgevaardigden heeft thans, in vollen ren en over al de amendementen heen springende, de twaalf eerste artikels der wet tegen de pers-vrijheid gestemd.

»Honderd vijftig leden der oppositie, bevattende de eigenlijk gezegde linker zijde, de linker-afdeeling (welker derde-partij) en eenige leden van het centrum, hebben, bij zitten en opstaan, artikel 1, hetwelk de overbrenging der misdrijven van de drukpers onder het regtsgebied van het hof der pairs bepaalt, *afgestemd*. Ongeveer twee honderd leden der centrums hebben *voor* het artikel gestemd.

Iets verder voegt de *Temps* er het volgende bij:

»Na dat artikel 1 gestemd was, heeft geheel de oppositie der linker-zijde, voorziende wat het lot der overige artikels zijn zou, geoordeeld zich te moeten verwijderen. Eenige leden slechts en onder dezen de Heeren *Odilon-Barrot* en *Sade* hebben gezamenlijk met de linker-afdeeling, den grond der amendementen blijven betwisten, om met prijswaardige volharding ten minste de overdrevene beschikkingen der wet te verzachten, daar zij niet hadden mogen slagen derzelver grondbeginsel te doen verwerpen. Wij raden de oppositie, in massa een protest te doen aanteekenen, maar zich niet te verwijderen, hetgeen een slecht middel zijn zou om voor de belangen des lands te waken.

Na de artikels van het charter, die volgens zijn oordeel door de nieuwe wet geschonden worden, te hebben opgesteld, zegt de *Temps* nog het volgende:

»Dezelfde misslagen brengen dezelfde straffen aan. Het ministerie heeft zich van opene vijandelijkheden, welker gewigt het beoordeelen kon, willen ontslaan, en het stelt zich bloot voor de ergste aller vijandelijkheden, die welke zich verbergt, zich vermomt en hare slagen in het duister toebrengt.

»De anders denkende dagbladen zullen willen blijven bestaan, zij zullen zich inhouden, hunnen haat met onderdanigheid van taal bedekken, en eerlang zullen wij, naar alle gedachten, de comedie der vijftien jaren (van de restauratie) weder zien beginnen.

Welke scherpe adressen er thans bij de afgevaardigden ook tegen de ontwerpen van wet op de drukpers uitgebragt mogen zijn, geen is er voorzeker scherper en meer onbewimpeld tegen het ministerie gerigt geweest, dan dat van den Heer *Havin*.

Hij is begonnen met zich ernstig te beklagen dat het ministerie de droevige gebeurtenis van den 28 Augustus zoo blijkbaar dienstig maakte tot het bereiken zijner bedoelingen. »Ik voor mij, dus vervolgde hij, ik zou mij het vertrouwen mijner lastgevers onwaardig maken, zoo ik mij niet openlijk verzette tegen eene zoo verregaande verkrachting van onze grondwet. (*Gemor in de bank der Ministers*).

»Het is mijne gewoonte niet mij van bewoordingen, de parlementaire vormen te buiten gaande, te bedienen, maar evenmin versta ik mij er op, om mijne gevoelens te ontveinzen. Wilde ik echter al wat ik omtrent de onhavige wetten denk, alhier uit een zetten, zoo zag ik mij, gedurende de weinige oogenblikken, dat ik uwe aandacht zal bezig houden, welligt meer dan tien malen, tot de orde terug roepen.

»De aanspraak van den minister van buitenlandsche zaken, tot aanprijzing der wetten, ik moet dit verklaren, is niet anders dan een plagiaat van hetgene in 1824 ter verdediging van de wet op de heiligschennis; en in 1830 tot regtvaardiging der al te zeer beruchte ordonnantien gezegd geworden is.

»Na vijf jaren tijds, dag voor dag, stelt gij ons bij eene wet te doen, wat men in 1830 bij ordonnantien deed.

»Zal men het ministerie gelooven, zoo verlangt het geene uitzonderings-wetten, geene prevotale hoven, geene krijgsraden; het verlangt niet anders dan een eenvoudig eenen kruistogt, om de partijen tot het charter terug te brengen, en om hiertoe te geraken, heeft men zeer wel gedaan van tot verdediger van de wet tegen de drukpers keuze te doen van den welsprekenden verdediger van den Heer *Chatelauze*, (*Algemeen gelach van de beide uitersten*). Ja mijne heeren, indien gij deze wet stemt, zal zulks de volkomen regtvaardiging wezen van de gevangenen van het kasteel van Ham.

»Men heeft u voorgehouden, dat er een kwaad bestond, waartegen het noodige middel aangewend moeten worden. Welnu mijne heeren, dit kwaad is gelegen in het tot dus verre gevolgde stelsel, want, ik moet het zeggen, de ministers hebben het getal der vijanden van het koningschap, op eene zonderlinge wijze doen toenemen. Waar heeft men ergens iets gezien, hetwelk genoegzaam naar uitartingen van de drukpers geleek, om wraakzuchtige en baarbaarsche wetten tegen haar te verlangen?

»Voor zoo veel mij betreft, afgevaardigde van een der voornaamste departementen van het rijk, heb ik niet anders gezien, dan de nijvere klasse zich geheel aan haren arbeid wijdende en de middenstand, geheel aan de omwenteling verknocht, niet anders vragende dan de handhaving der openbare vrijheden; de hoogere klassen der maatschappij heb ik zich niet anders zien toeleggen, dan op het ondersteunen der armen. Ik heb wel hier en daar enkele republikeinsch gezinden, maar nergens eene republikeinsche partij ontmoet, al wat ik gezien heb, bepaalt zich tot eenige weinige *theoretici*."

De Heer *Thiers* den spreker in de rede vallende. »Maar gij hebt niet alles gezien.

De Heer *Havin*, zonder zich aan den minister te bekreunen vervolgt.

»Ik heb Carlisten, maar niet den minsten aanslag van hunnentwege gezien; zij vleijen zich, het is waar, met de hoop eener op hand zijnde restauratie, maar het gedrag heeft niets gevaarlijks. Zoudt gij, omdat zij de *Quotidienne*, de *Gazette* of den *Mode* lezen, hen voor zeer te duchten kunnen houden.

»De Carlisten hebben geenen anderen invloed, dan dien, welken het ontzag, hetwelk men voor hen betoont, en hetwelk zij met de volstrekste minachting beantwoord hebben, hun wel verleenen wil.

»Maar mijne heeren, er bestaat een kwaad, hetwelk de maatschappij bederft en ondermijnt; het is het in minachting vervallen van het gezag en waarin is de oorzaak daarvan gelegen? Moet men haar zoeken bij de drukpers? Neen mijne heeren, maar in de woorden in de daden zelve van hen, in wier handen het gezag berust.

»Waant gij mijne heeren de ministers, dat uwe eeuwige veranderingen van beginsels een zeer zedelijk schouwspel voor

de natie zijn. (*Algemeene beweging*). Gij zijt heftige democraten geweest, thans zijt gij woedende aristocraten. (*Gemor in het centrum*).

»Waant gij eindelijk, dat de natie, de *Seides* van het jesuitismus en van het absolutismus, met genoegen in al de administratiën verspreid zie? Ziedaar de ware redenen van het in minachting vervallen van het gezag, hetwelk slechts voorbijgaand zou wezen, indien mannen, die het vertrouwen van Frankrijk bezitten, aan het roer van staat werden geplaatst (*Geroep in het centrum* Ah! Ha daar zijn wij er). Ik voor mij ik maak geen aanspraak hierop.''

Een man van omstreeks de veertig jaren, voor 11500 franken aan bankpapier bij zich hebbende, heeft zich in de voorstad St. Denis, op eene zonderlinge wijze van het leven beroofd, te weten door zich onder een zwaren molenaarskar, die voorbij kwam rijden, te storten. Hij had voorgegeven op een rijtuig te wachten en op het naderen van den kar, riep hij uit: *ziedaar het rijtuig, hetwelk ik wachtte*, en op het eigen oogenblik stortte hij zich onder de wielen.

SPANJE.

MADRID, den 2 September.

De raad is wederom vergaderd geweest, onder voorzitterschap van H. M., die sedert de jongste gebeurtenissen, de grootste veerkracht heeft doen blijken. De beraadslagingen zijn zeer langdurig geweest; de voornaamste, tot dus verre, vastgestelde bepalingen zijn;

De ontwapening der stedelijke militie en hare spoedige en volledige nieuwe organisatie.

Het instellen van een militair geregtshof, tot het onverwijld vonnissen der schuldigen.

Het verbieden der uitgave van het dagblad *de Echo* en *de Revista*, en eene wijziging op de wetten op de drukpers, waarvan de nieuwe bepalingen op minder vrijgevige grondslagen zullen berusten.

De Heer *Toreno* is reeds alhier aangekomen; om in persoon het toeverzigt te houden, over het ten uitvoer leggen der maatregelen van gestrengheid, welke door de tegenwoordige omstandigheden worden vereischt.

Het gouvernement heeft den ijver zijner getrouwe dienaren weten te beloonen en zal de aanstokers der beroerten weten te straffen. Het geregtelijk onderzoek en de instructie zullen onverwijld eenen aanvang nemen.

Het herstel der openbare orde is gevolgd geworden door bijzondere wraakoefeningen; maar het gezag heeft zijne maatregelen genomen om zulks te keer te gaan. In sommige, meestal wel onderrigte gezelschappen, spreekt men van veranderingen in het kabinet; het zijn, zegt men, de omstandigheden alleen, die verhinderen dat zulks oogenblikkelijk geschiede.

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN, den 10 September.

De minister *Melbourne*, heeft in de zitting van het Hoogerhuis van Dingsdag eene laatste poging gedaan, om de meerderheid over te halen van nog op de wijzigingen, die zij in de wet omtrent de municipale corporation of stedelijke besturen hadden gemaakt, terug te komen. Inzonderheid drong hij er op aan, dat men de amendementen mogt terug nemen, volgens welke een deel der leden van de tegenwoordige plaatselijke besturen (de *Aldermen* en *Town-Clercks*) hun leven lang in dienst zouden blijven, en dus de nieuw in te voeren verkiezingen te hunnen aanzien geene plaats zouden hebben; alsmede die wijzigingen, krachtens welke de zoogenaamde vrijmannen bij hunne aloude regten worden gehandhaafd. De minister voegde er bij, dat hij in geenzins voor konnen staan, dat de veranderde wet in het Lagerhuis zou doorgaan, en dat de Lords dus moeten toezien, wat zij deden. In weerwil van deze en andere aanmaningen, hebben de Lords, zoo als wij mede reeds gemeld hebben, met 160 tegen 89 stemmen hunne vroegere besluiten ten aanzien der vermelde punten gehandhaafd. De wet is daarop voor de derde maal gelezen, en naar het Huis der Gemeenten teruggezonden.

Welke houding de meerderheid van dat Huis thans omtrent deze wet zal aannemen, is onbekend; doch, volgens de laatste berigten uit Londen, die tot den avond van den 9 dezer loopen, begon toen aldaar het gevoelen veld te winnen, dat het tot geene ernstige botsing tusschen de beide Huizen van het Parlement komen zou. Men meende namelijk, dat zoo wel het eene, als het andere Huis ten aanzien der wet omtrent de municipale corporatien iets toe zou geven, ten gevolge waarvan die wet haar beslag zou kunnen erlangen. Men hield het voorts voor waarschijnlijk, dat de wet omtrent de besnoeijing van de inkomsten der Iersche kerk tot het volgende jaar zou blijven rusten. Het ministerie *Melbourne* zou op die wijze het thans dreigende gevaar, ten minste voor eenige maanden te boven zijn. Intusschen zijn er ook, die van eene toenadering tusschen de leiders der *Torry's* en der *Whig's* en zelfs van een coalitie-ministerie, uit gematigden der beide partijen zamengesteld, spreken. Opmerkelijk is het, dat de ministeriele bladen sedert kort weder met lof van Sir *Robert Peel* beginnen te gewagen. Wel onderrigte personen houden dan ook steeds vast aan het gevoelen, dat deze rijk begaafde en ook door zijne tegenstanders hooggeschatte staatsman geenszins voor altijd het bestuur der zaken vaarwel heeft gezegd.

SCHEEPS-TIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 25sten dezer, het Schip *de Nederlander*, Kapt. C. HOEKSEN, van *Amsterdam*, hebbende 61 dagen reis; Passagier: den Heer JOHN PICKERING.

Den 26sten, de Nederlandsche Schoener *Ludolph en Constant*, Kapt. F. G. STRAUSS, van *Demerary*; Passagier: den Heer F. BOTTS.

Idem, de Nederlandsche Schoener *Trafalgar*, Kapt. J. H. THOMAS, van *Coronie*; Passagiers: de Heeren P. FARBER, B. H. BOULTER en Mejuffrouw H. S. BOMM.

Den 27sten, de Noord-Amerik. Brik *Jupiter*, Kapt. J. FOSTER, van *Boston*.

IN TEXEL GEARRIVEERD.

Den 18den September, het Schip *Jongvrouw Maria*, Kapt. A. K. DE WIJK. — Den 21sten September, het Schip *Catharina Elsina*, Kapt. H. A. SCHURING. — Den 24sten September, het Schip *Clasina Adriana*, Kapt. J. ANDRESEN.

TE HELVOETSLUIS GEARRIVEERD.

Den 13den September, Z. M. Brik van Oorlog *Pegasus*, Kapitein Luit. J. P. MULLER. — Alles van hier.

Gedrukt te *Paramaribo*, bij de Erven J. BRINK.